

Лекція 1. Прелюдія «європейської ідеї».

Питання до обговорення:

1. Генеза «європейської ідеї». Давньогрецькі уявлення про Європу. «Гімн до Аполлона Піфійського» і Європа.
2. Географ Гекатей Мілетський і його праця «Землеопис». «Немейські пісні» поета Піндара.
3. Праця Геродота «Історії в дев'яти книгах». Давньогрецькі історики Фулідід і Гіппократ про Європу.
4. Політико-правового забарвлення поняття «Європа» під час греко-перських війн (500–449 рр. до н. е.).
5. Ідея панеллінізму як об'єднання греко-македонського світу у IV ст. до н. е. Александр Македонський і ідея «світової імперії».
6. Діоген і його термін «космополіт» як «громадянин світу».

Література:

1. Концепт «Європа» : Навчальний посібник / Ващенко А. В., Гаврилов В. М., Дятлов В. О., Казимір В. А., Кеда М. К., Коваленко О. О., Соломенна Т. В. Чернігів : Десна Поліграф, 2018. 296 с.
2. Каліщук О. Концепт Центральної Європи: історична ретроспектива та політична перспектива. *Історичні і політологічні дослідження*. 2019. № 1(64). С. 70–77.
3. Паніна І. Проблема концептуалізації регіону Центрально-Східної Європи в сучасних міжнародних відносинах. *Історичні і політологічні дослідження*. 2019. №1 (64). С.77–92.

Додаткова:

1. Донська А. Г. Політична обумовленість концепту Центральної Європи. *Вісник Київського нац. ун-ту імені Т. Шевченка. Серія філософія, політологія*. Київ. 2014. Вип. 1 (115). С. 57–61.
2. Каганов Ю. О. Центрально-Східна Європа як історичний регіон: зміст та еволюція концепції. *Наукові праці історичного ф-ту Запорізького держ. ун-ту*. 2015. Вип. ХІХ. С. 333–341.
3. Кіш Є. Б. Центральна Європа: теоретико-методологічні засади концепту. *Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. Серія історія*. Ужгород. 2012. Вип. 28. С. 190–194.
4. Кундера М. Трагедія Центральної Європи. «І»: незалежний культурологічний часопис. 1995. Ч. 6. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3451>
5. Лебідь І. Г., Литвиненко Р.О. Український аспект відносин Росія – ЄС у сфері міжнародної безпеки (1992 – 2010 рр.). *Гуржіївські історичні читання: Збірник наукових праць / Ред. кол. В. А. Смолій, О.*

- І. Гуржій, А. Г. Морозов та ін. Черкаси : Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2012. Вип. 5. С. 310–312.
6. Магда Є. Концепт Центрально-Східної Європи в координатах гібридної загрози. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2017. Вип. 10. С. 140–145.
7. Портнов А. Між «Центральною Європою» та «Русским миром»: Сучасна Україна у просторі міжнародних інтелектуальних дискусій. Київ : НІСД, 2009. 160 с.
8. Томпсон Е. Історія Центральної Європи як постколоніальна нарація. *Україна модерна*. 2010. Ч. 5 (16). С. 227–234.
9. Чижевський К. Перевинайдення Центральної Європи. *Критика*. 2011. листопад–грудень (ч. 11–12). С. 36–39.
10. Яворська Г. М., Богомолів О. В. Непевний об'єкт бажання: ЄВРОПА в українському політичному дискурсі: Монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 136 с.
11. Kłoczowski J. East Central Europe in Historiography of the Countries of the Region. Lublin: Institute of East Central Europe, 1995. 38 p.
12. Šmihula D. Středná Evropa a společné zaujmy jej narodov. *Mezinárodní vztahy*. Pr., 2002. N 4. S. 62–77.